

Το Ολοκαύτωμα στους Λιγκιάδες [3 Οκτωβρίου 1943]

Γονική Κατηγορία: [Ιστορική Βιβλιοθήκη](#)

Κατηγορία: [Έπος 1940 - 2ος Παγκόσμιος Πόλεμος](#)

Δημοσιευμένο στις Παρασκευή, 03 Οκτώβριος 2014 18:00

Από τον/την Ιστολόγιο "Περί Πατρίς"

Προβολές: 11

Οι Γερμανοί σκοτώνουν εν ψυχρώ 82 γυναικόπαιδα και ηλικιωμένους και καίουν 43 σπίτια και 57 καλύβες!

Ήταν Κυριακή 3 Οκτωβρίου του 1943 μια ηλιόλουστη μέρα, μέρα μεσημέρι και -όπως αναφέρει ο καθηγητής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Πουλμέντης, που ήταν διερμηνέας στην γερμανική στρατιωτική αστυνομία Feldgendarmarie- οι Λιγκιάδες εκείνη την μέρα, αρχικά χτυπήθηκαν από πυρά όλμων που είχαν εγκατασταθεί στο Νησί και στις όχθες της Λίμνης, κοντά στο χωριό Πέραμα.

Στην συνέχεια, 5 στρατιωτικά φορτηγά και 2 νοσοκομειακά αυτοκίνητα ξεκίνησαν προς το Στρούνι και σε λίγη ώρα ακούγονταν καθαρά τα πολυβόλα, ενώ οι φλόγες υψωνόταν από το χωριό και πυκνά σύννεφα καπνού κάλυπταν την Λίμνη και τα Γιάννενα. Ήταν η αρχή του χρονικού ενός προαναγγελθέντος θανάτου για τους Λιγκιαδιώτες...

Το 1945, ο σεμνός δάσκαλος, αείμνηστος Κώστας Απ. Παπαγεωργίου, κατέγραψε τα γεγονότα τα φρίκης και τους επιζήσαντες Λιγκιαδιώτες που βίωσαν την βαρβαρότητα του ναζισμού και τον Ιούνιο του 1947 εξέδωσε ένα μικρό βιβλιαράκι 37 σελίδων. Ο αναγνώστης σίγουρα θα κλάψει από συγκίνηση, καθώς θα διαβάσει τις καταθέσεις των επιζήσαντων, που περιγράφουν τις κτηνωδίες των γερμανών ορεινών καταδρομέων της «Εντελβίαις», στους Λιγκιάδες.

«Αμέσως οι ναζί σκόρπισαν στο χωριό, όσες δεν ήθελαν τις άρχιζαν στις κοντακίες και στις κλωτσιές. Μαζεύτηκαν επί τέλους καμιά ενενηνταριά άτομα, γέροι, γριές γυναίκες, κοπέλες, παιδιά κορίτσια και μωρά ακόμη ως τριών μηνών. Τους γέρους τους πήραν όλους μαζί ξέχωρα και με χτυπήματα με τον υποκόπανο, κλωτσιές, βρισιές, τους τράβηξαν κατά το σπίτι του Π. Τσιρίκη. Εκεί, μπάζοντάς τους στο κελάρι, τους πιστόλιζαν και τους άφηναν. Στο μεταξύ, οι άλλοι τραβούσαν τα γυναικόπαιδα στα κελάρια και τα θέριζαν με το αυτόματο».

Η Ελένη Χολέβα, που επέζησε, καταθέτει την μαρτυρία της:

«Τα μικρά πιάνονταν από τα φουστάνια μας και μας τραβούσαν σκούζοντας. Μας έμπασαν όλους στο κελάρι και βάρεσαν με το πολυβόλο μέσα στο σωρό. Εμένα μια σφαίρα τρύπησε την σακούλα με τις παράδες και βρήκε το παιδί μου τον Αλέξη στο κεφάλι' του τίναξε τα μυαλά που μου γέμισαν το πρόσωπο και τα στήθια. Έπεσα κι εγώ σαν χαμένη σφιγγοντας στην αγκαλιά το κουτσοκεφαλισμένο μου παιδί. Ήμουν πνιγμένη στα αίματα! Σε μια γωνιά είδα το άλλο μου παιδί τον Νικολάκη, κομματιασμένο! Μια μεγάλη γλώσσα κατέβαινε και έγλειφε το κεφάλι του παιδί μου. Άκουσα πως τσίριζαν οι σάρκες του που καίγονταν και ερχόταν στην μύτη η κνίσια τους! Η κνίσια από τις σάρκες του μου γιόμισε την μύτη, μου φάνηκε πως κατάπινα κομματάκια από το παιδί μου. Δε βάσταξα, πήρα τον ανήφορο. Η μυρωδιά με κυνηγούσε...»

Το οδοιπορικό της φρίκης και της βαρβαρότητας των γερμανών ορεινών καταδρομών της «Εντελβάις» μέσα στους Λιγκιάδες, δεν έχει τελειωμό...

Ο Κώστας Παπαγεωργίου συνεχίζει τις τραγικές καταγραφές για τους Λυγκιαδίτες και αναφέρει:

«Παίρνουν την τελευταία που απόμεινε Ελένη Μπαμπούσικα με τα δύο της παιδιά, τον Γιάννη και τον Παναγιωτάκη, χρονιάρικο και τους τραβούν να τους πετάξουν σ' ένα σπίτι που είχε λαμπαδιάσει. Η μάνα αντιστέκεται και την σκοτώνουν. Πέφτει μαζί με τον Γιάννη, που το σούβλισαν κι αυτό, κρατώντας και τον Παναγιωτάκη στο βυζί, που μόλις τον είχε πάρει ξυστά η λόγχη στην ραχοκοκαλιά. Έκατσε έτσι δυο μέρες, ως που το βρήκαν οι χωριανοί να βυζαίνει στην πεθαμένη του μανούλα. Το έστειλαν σ' ένα αντάρτικο νοσοκομείο στο Γρεβενίτι και γλύτωσε».

Το ίδιο βράδυ, η στρατιωτική διοίκηση της «Εντελβάις», στα Γιάννενα, κατέγραφε την ημερήσια αναφορά της 3ης Οκτωβρίου 1943, που έλεγε:

«Εκκαθαριστική επιχείρηση εναντίον του Στρουνίου, Λιγκιάδων και υψωμάτων ανατολικά και βορειοανατολικά ολοκληρώθηκε. Από το χωριό Λιγκιάδες και τα υψώματα ασθενής εχθρική αντίσταση. 50 άμαχοι εξοντώθηκαν, Λιγκιάδες πυρπολήθηκαν».

Υπάρχει όμως και άλλη μια συμπληρωματική αναφορά που συντάχτηκε από τον υπολοχαγό Καρλ-Χάιντς Ροτφούξ (Karl-Heinz Rothfuchs), που ήταν ο επικεφαλής της GFP621, (Geheime-Feld-Polizei), της γερμανικής Στρατιωτικής Μυστικής Αστυνομίας, αλλά και Αξιωματικός του γραφείου Ic (3ο Γραφείο), υπεύθυνος στο «τμήμα για την κατάσταση του εχθρού και καταπολέμησης των συμμοριών» ο οποίος συμπληρώνει ότι:

«Το 79 Εφεδρικό τάγμα αναφέρει την ολοκλήρωση της επιχείρησης εναντίων των Λιγκιάδων και του Στρουνίου. Οι Λιγκιάδες και τα υψώματα κατελήφθησαν παρά την ασθενή εχθρική αντίσταση. 50 άμαχοι που είχαν εν μέρει κρυφτεί στις κατοικίες τους εκτελέστηκαν, το χωριό πυρπολήθηκε».

Σήμερα, τόσα χρόνια μετά από τον χαλασμό των Λυγκιάδων, γνωρίζουμε πλέον ότι οι δολοφόνοι των Λυγκιαδιτών είναι οι άνδρες του 79ου εφεδρικού τάγματος των ορεινών καταδρομών της «Εντελβάις», το οποίο είχε διοικητή τον λοχαγό Άλφρεντ Στραϊπέλ (Alfred Schroppel).

Στα Γιάννενα, εκείνη την μαύρη μέρα της 3ης Οκτωβρίου 1943, «το απόγιομα της Κυριακής δε βγήκε κανένας για περίπατο! Ήταν η πρώτη εκδήλωση λευκής διαμαρτυρίας για το φοβερό έγκλημα που έγινε μπροστά στα Γιάννενα. Μονάχοι τους οι Ναζί φωτογραφούσαν το «ωραίο θέαμα» της καταστροφής ενός άκακου χωριού. Ο κόσμος αργότερα ξεχύθηκε με Επιτροπές να διαμαρτυρηθεί με θάρρος για τις αγριότητες» αναφέρει χαρακτηριστικά ο Κώστας Παπαγεωργίου.

Ο διερμηνέας Πουλμέντης στην γερμανική στρατιωτική αστυνομία Feldgendarmerie στα Γιάννενα, αναφέρει στον Κώστα Παπαγεωργίου, ότι: μετά από 25 μέρες ανέβηκε ο ίδιος στους Λιγκιάδες συνοδεύοντας τον διοικητή της Feldgendarmerie, υπολοχαγό Μπέρνχαρντ Τομκόβιακ (Bernhard Tomkoviak), έναν επιλοχία και 4 γερμανούς στρατιώτες, για να πραγματοποιήσουν μια επιτόπια έρευνα.

«Ήταν όλα έρημα. Τα σπίτια μαύρα ερείπια. Στον δρόμο σκορπισμένα ανθρώπινα κόκκαλα, φαγωμένα από τα σκυλιά! Σε μια μεριά είδα δύο παιδικά κεφαλάκια γδαρμένα και ξηραμένα. Βρωμούσε πτωμαϊνή ολόκληρο το χωριό...»

Μετά τον πόλεμο, το 1956 η τότε Ελληνική κυβέρνηση δια μέσου του Ελληνικού Εθνικού Γραφείου Εγκλημάτων Πολέμου, ζήτησε από την Εισαγγελία της Βόννης να ασκήσει ποινική δίωξη κατά των υπαιτιών της σφαγής των

Λυγκιάδων. Στην πορεία ακολουθήθηκε μια λανθασμένη γραφειοκρατική τακτική, με ανακρίβειες στις ημερομηνίες και στα ονόματα των δολοφόνων, με αποτέλεσμα η αρχική έρευνα να μην καταλήξει πουθενά...

Πηγή: [Περί Πατρός](#)